

W

Писар вербської гміни¹ Юзек Стронціцький вивів у метриці останню літеру імені новонародженого і, відхилившись від заляпаного чорнилом столу, задоволено прискалив око.

— Ну, пане Вільк, ваш первісток буде мати у по-йменуванні аж дві букви W. Дабл дабл ю, як кажуть британці. Ладний вензель, курча маць!

Середнього зросту кремезний молодий чоловік, одягнений у святкові фабричні штани, заправлені в чоботи, і в білу вишиту сорочку, ледь поворухнув рудим вусом, стримуючи роздратування.

— Ті вензелі — то не для нас, прошу пана. Гречко-сієм буде мій син, як і його діди і прадіди... То скільки з мене за виправлену метрику?

— Півзлота, пане Вільк, — враз якимось запобігливо заусміхався писар. — То для держави. А як дасте ще

¹ Гміна — сільська управа (пол.). — Тут і далі прим. авт, якщо не вказано інше.

й на кручок вудки¹, то я із задоволенням вип'ю за здоров'я вашого Wlodzimierza.

Чоловік і собі усміхнувся, повагом узяв зі столу метрику, на якій іще не висохло фіолетове чорнило, і став поволі читати, ворущачи губами. Прочитавши, він похитав головою, крекнув і поліз у кишеню штанів за грошима.

— Ось вам злотий, пане Стронціцький, — мовив чоловік, дістаючи монету і не кваплячись із нею розлучатись. — Підніміть чарку за мого перванчука — хай йому Бог у житті помагає.

Він обережно, мов якусь дорогоцінність, поклав златого у підставлену долоню писара і, згрібши за grubілими пальцями метрику, рушив до дверей.

— І Матка Боска, — підтакнув писар, підкидаючи на долоні монету. — Щастя-здоров'я, пане Вільк.

— Будьте і ви здорові, — буркнув чоловік, гримаючи дубовими дверима.

Було літо 1921 року. Землі Володимирського повіту, як і усього Волинського краю загалом, ще зберігали сліди копит кінноти Пілсудського, Петлюри і Будьонного, котра поперемінно затоптувала їх упродовж останніх років, та вже знову належали Речі Посполитій. Російських, австрійських та німецьких осадників, які панували тут до того, змінювали польські, що вже зачекались нових угідь на «східних кресах»², право-

¹ Кручок вудки — ємність з горілкою, яка відповідала 125 г (пол.).

² Креси — землі, територія (пол.).

славних батюшок і протестантських священників — католицькі ксьондзи, а вйїтїв і бургомїстрїв в одних мундирах — чиновники в інших. Не змїнювались лише чудові одвїчні волинські лїси, рїки й озера зї вклиненими мїж ними поселеннями полїщукїв, оточеними луками і полями, та самї волиняни — роботяші, мов воли, і щирї, як усї дїти природи.

Хутїр Капїтулка, заснований одразу пїсля закїнчення Першої свїтової вїйни подружжям Вовкїв, Тимошем та Катериною, жителї навколишнїх сїл називали вовкївським раєм. І було за шо. Десять десятин родючої землї і двї змїшаного лїсу, до якого вона й прилягала, вважались на той час вельми добрим статком. Пїдтвердженням заможностї господарїв нового хутора слугували велика хата, збудована з дуба на зруб та оточена молодим садом, хлїв, клуня й огорожений вигїн для худоби.

Оснóву капїтульської господарки склав посаг Катерини, отї самї десять десятин, якї дав за нею батько, Сава Ткачук, вїдомий у цих краях будівничий. У молодостї Сава зводив з батьком хати у навколишнїх селах, а як набрав ваги справжнього майстра, то отримав уже й державний пїдряд — на облаштування вїйськового мїстечка у Володимирї. Казарми попри Ковельського тракту, якї стоять і донинї, — його рук справа. Тож заробок Сава мав неабиякий і своїх шїстьох доньок та двох синїв, як тї пїдросли, надїлив щедро. Помїж них і Катерину, яка вийшла замїж останньою із сестер, уже пїсля вїйни.

Тимїш Вовк був родом із села Блаженик, яке, з трьох сторїн оточене лїсами, тулилось до Ковельського тракту

відразу ж за повноводною Турією. У недалекому минулому солдат Волинського полку Його Імператорської Величності, а згодом лісоруб у «казенному» Мокрецькому лісництві, Тиміш стільки добра, як у його майбутньої дружини, не мав і близько. Трохи лісу, яким його наділив батько, колишній лісничий, — ото й увесь спадок. Зате парубок, як і всі чоловіки з великої родини блаженицьких Вовків, був гарним, дужим і, що особливо цінувалось у поліщуків, метикуватим.

Десь за півроку до того, як Катерина під час заготівлі дров уперше побачила в Капітульському лісі Тимоша, до неї посватався парубок із заможної родини. Хлопець Катерині не те щоб сподобався, та вона вже була на виданні, батьки між собою все погодили, тож незабаром молоді заручились. Як годиться, майбутній наречений подарував Катерині на заручини вінчальну сукню, туфлі та вельона¹.

Восени, зібравши врожай на полях та городах, поліщуки зазвичай бралися заготовляти на зиму дрова. В інших за сухостоем до лісу їздили переважно чоловіки, а в сім'ї Ткачуків це право відстояла за собою Катерина. Ні батьки, ні брати не сперечались: дівка була дужа — домоткане рядно, витиснувши з нього воду після прання, могла необачно перекрутити навпіл. А що вже ліс любила!

Того осіннього ранку Катерина запрягла свого улюбленого Сірого й разом з дядьком Ільком, маминим

¹ Вельон — вінець, який наречена надягає на голову (пол.).